

Ο περί Δημοσίου Αρχείου Νόμος του 1972 εκδίδεται διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας συμφώνως τῷ Ἄρθρῳ 52 τοῦ Συντάγματος.

Ἀριθμὸς 40 τοῦ 1972

ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΝΟΩΝ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολουθῶς :

1. Ὁ παρῶν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περί Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972. Συνοπτικός τίτλος.

2. Ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ τοῦ κειμένου προκύπτῃ διάφορος ἔννοια— Ἑρμηνεία.

«ἀρχεῖα» περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ ἔγγραφα δημοσίας φύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ οἰουδήποτε ὄργανου ἢ ἀρχῆς ταύτης καὶ εἰδικώτερον περιλαμβάνει τὰ ἐπίσημα κείμενα τῶν ὑπὸ τῆς Δημοκρατίας συναπτομένων διεθνῶν συνθηκῶν καὶ συμβάσεων, τὰ ἐπίσημα κείμενα τῶν νόμων καὶ πάσης φύσεως ἔγγραφα οἰουδήποτε ἐκτελεστικοῦ ἢ διοικητικοῦ ὄργανου ἢ ἀρχῆς τῆς Δημοκρατίας ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἢ ἰδρύματος δημοσίας ὠφελείας, ἅπαντα τὰ δικόγραφα καὶ δικαστικά ἔγγραφα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, τοῦ Κακουργιοδικείου, τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου, Στρατιωτικοῦ Δικαστηρίου, Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, Θανατικοῦ ἀνακριτοῦ ἢ ἐτέρας δικαστικῆς ἀρχῆς νόμῳ ἰδρυομένης ὡς καὶ οἰαδήποτε ἔγγραφα καὶ οἰαδήποτε σχεδιαγράμματα, διαγράμματα, χάρτας, φακέλλους, φωτογραφίας, φωτογραφικὰς πλάκας ἢ κινηματογραφικὰς ταινίας, ταινίας μαγνητοφώνου καὶ ἄλλα παρόμοια, ἅτινα σχετίζονται μὲ τὴν μελέτην τοῦ παρελθόντος, τοῦ λαοῦ, τῆς πολιτείας ἢ τῆς κοινωνίας ἢ συνδέονται μὲ τὴν ζωὴν ἢ τὴν δρᾶσιν σημαίνοντων προσώπων :

Νοεῖται ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δύναται διὰ διατάγματος, δημοσιευομένου εἰς τὴν ἐπίσημον εφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, νὰ ὀρίσῃ ὅπως οἰαδήποτε ἕτερα ἔγγραφα θεωρῶνται ὡς ἀρχεῖα διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεῖται περαιτέρω ὅτι ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἐὰν ἔγγραφον τι ἐμπίπτῃ εἰς τὸν ὄρισμόν τοῦ ὅρου «ἀρχεῖα» συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον τὸ θέμα θὰ ἀποφασίζηται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ :

«Δημόσιον Ἀρχεῖον ἢ Ἀρχεῖον» σημαίνει τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ἰδρυόμενον ἀρχεῖον :

«Ἐφορος Δημοσίου Ἀρχείου» σημαίνει τὸ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 διοριζόμενον πρόσωπον :

«Ὑπουργὸς» σημαίνει τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης.

Καθίδρους
και Διεύθυν-
σις Δημοσίου
Ἀρχείου.

3.—(1) Καθιδρύεται Δημοσίον Ἀρχεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ κατατίθενται καὶ φυλάττωνται κατὰ τὸν καθωρισμένον τρόπον ἅπαντα τὰ ἀρχεῖα.

(2) Ὁ Ὑπουργὸς φέρει τὴν εὐθύνην τῆς ἐποπτείας καὶ λειτουργίας τοῦ Ἀρχείου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν δυνάμει τούτου ἐκδιδομένων Κανονισμῶν.

(3) Συνιστᾶται Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ περὶ Δημοσίου Ἀρχείου ἵνα συμβουλευῆ τὸν Ὑπουργὸν ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ ἀρχεῖα ἐν γένει καί, εἰδικώτερον, ἐπὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου ἐν σχέσει πρὸς τὴν προσέλευσιν καὶ χρήσιν τούτων ὑπὸ τοῦ κοινού.

(4) Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπὸ τοιούτους ὅρους οἷους οὗτος ἤθελεν ὀρίσει.

Ἐφορος
Δημοσίου
Ἀρχείου.

4.—(1) Θὰ ὑφίσταται Ἐφορος Δημοσίου Ἀρχείου ὅστις διορίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα καὶ ἀσκεῖ τὰς ἐξουσίας τὰς εἰς αὐτὸν ἀνατιθεμένας ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου καὶ σχεδίου Ὑπηρεσίας.

(2) Ὁ Ἐφορος Δημοσίου Ἀρχείου εἶναι μέλος τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας καὶ ὑπηρετεῖ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὑπηρεσίας ὡς οἰονδήποτε ἄλλο μόνιμον μέλος αὐτῆς, λαμβάνει δὲ τοιαύτην ἀμοιβὴν οἷα ἤθελε καθορισθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Διορισμοὶ
ὑπαλλήλων.

5.—(1) Θὰ ὑφίστανται ἐπίσης ἕτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου ὡς ἤθελε καθορίσει τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον οἷτινες ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντα καὶ ἀσκοῦν τὰς ἐξουσίας ὡς ἤθελε καθορισθῆ.

(2) Πάντες οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου εἶναι μέλη τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας, καὶ ὑπηρετοῦν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὑπηρεσίας ὡς οἰονδήποτε ἄλλο μόνιμον μέλος αὐτῆς, λαμβάνουν δὲ τοιαύτην ἀμοιβὴν οἷα ἤθελε καθορισθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Καθήκοντα
καὶ
Ἐξουσίαι
Ἐφόρου
Δημοσίου
Ἀρχείου.

6.—(1) Ὁ Ἐφορος Δημοσίου Ἀρχείου εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν λήψιν ὅλων τῶν ἀπαραιτήτων μέτρων διὰ τὴν διατήρησιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ ἀρχείων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον λαμβάνει ἅπαντα τὰ μέτρα ἅτινα θεωρεῖ ἀναγκαῖα ἢ σκόπιμα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ εἰδικώτερον—

(α) καταρτίζει εὐρετήρια καὶ ὁδηγούς, ἡμερολόγια καὶ κείμενα τῶν ἀρχείων ἅτινα φυλάττονται εἰς τὸ Δημοσίον Ἀρχεῖον·

(β) ἐκδίδει δημοσιεύματα ἀναφορικῶς πρὸς τὰς δραστηριότητας καὶ τὰς διευκολύνσεις τὰς παρεχομένας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου·

(γ) ρυθμίζει τοὺς ὅρους δυνάμει τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτρέπηται εἰς μέλη τοῦ κοινού ὅπως ἐπιθεωροῦν τὰ διάφορα ἀρχεῖα ἢ χρησιμοποιοῦν τὰς λοιπὰς διευκολύνσεις τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου·

(δ) μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐτοιμασίαν καὶ κύρωσιν ἀντιγράφων ἢ περικοπῶν ἐκ τῶν ἀρχείων ἅτινα ἀπαιτεῖται ὅπως προσκομίζονται ὡς ἀπόδειξις ἐν οἰαδήποτε δικαστικῇ διαδικασίᾳ ἢ δι' ἄλλους σκοπούς·

(ε) ἀναλαμβάνει εὐθύνην διὰ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξιν ἐγγράφων ἄλλων ἢ ἀρχείων·

(στ) προβαίνει εἰς τὰς ἀναγκαῖας διευθετήσεις διὰ τὴν φύλαξιν φωτογραφικῶν πλακῶν ἢ ταινιῶν κινηματογράφου καὶ ἄλλων ἐγγράφων ἅτινα δεόν νὰ φυλάττωνται ὑπὸ εἰδικᾶς συνθήκας·

(ζ) δανείζει αρχεία τη έγκρίσει του 'Υπουργού, δι' επίδειξιν εις άναμνηστικάς έκθέσεις ή δι' άλλους ειδικούς σκοπούς·

(η) άποκτά, δέχεται δωρεάς και δάνεια δημοσίων έγγραφών και αρχείων.

(2) 'Ο 'Υπουργός δύναται, διά κανονισμών δημοσιευομένων εις την επίσημον έφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζη τα πληρωτέα τέλη διά την έπιθεώρησιν των αρχείων υπό την φύλαξιν του 'Εφόρου Δημοσίου 'Αρχείου, διά την έκδοσιν κεκυρωμένων αντιγράφων ή περικοπών εκ τοιούτων αρχείων ως και δι' οίασδήποτε άλλας ύπηρεσίας παρεχομένας υπό ύπαλλήλων του Δημοσίου 'Αρχείου και να έγκρίνη την έπιστροφήν των τελών εις καθοριζομένας περιπτώσεις.

7.—(1) 'Αποτελεί καθήκον παντός προσώπου ύπευθύνου δι' αρχεία οίασδήποτε φύσεως άτινα δέν εύρίσκονται έν τῷ Δημοσίῳ 'Αρχείῳ ή έν οίωδήποτε άλλῳ τόπῳ ὃ 'Υπουργός ήθελεν όρίσει διά την φύλαξιν αρχείων να κάμη διευθετήσεις διά την έπιλογήν των αρχείων εκείνων άτινα έδει να φυλάττωνται μονίμως και διά την άσφαλή φύλαξιν τούτων.

*Επιλογή και διατήρησις αρχείων.

(2) Πάν πρόσωπον έκτελεί τά καθήκοντα αὐτοῦ δυνάμει τοῦ παρόντος άρθρου υπό την καθοδήγησιν του 'Εφόρου Δημοσίου 'Αρχείου ὅστις είναι ύπεύθυνος διά τόν συντονισμόν και έπίβλεψιν πάσης ένεργείας δυνάμει τοῦ παρόντος άρθρου.

(3) 'Αρχεία έπιλεγέντα διά μόνιμον φύλαξιν δυνάμει τοῦ παρόντος άρθρου δέον να μεταφέρωνται έντός τριάκοντα έτών άφ' ότου συνετάχθησαν εις τό Δημοσίον 'Αρχείον ή εις τοιοῦτο άλλο μέρος φυλάξεως ὅπερ ήθελεν όρίσει ὁ 'Υπουργός δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεΐται ὅτι οίανδήποτε αρχεία δύνανται να φυλάττωνται μετά την παρέλευσιν της ρηθείσης περιόδου έάν, κατά την γνώμην του προσώπου ὅπερ είναι ύπεύθυνον διά ταῦτα, ταῦτα άπαιτῶνται διά διοικητικούς σκοπούς ή πρέπει να κρατηθῶσι δι' οίονδήποτε άλλους ειδικούς λόγους και, ὡς άκίς τό πρόσωπον τούτο δέν είναι ὁ 'Υπουργός, ὁ 'Υπουργός έχει πληροφορηθῆ περί των γεγονότων και δώσει την έγκρισίν του.

(4) 'Ο 'Υπουργός δύναται, έάν θεωρηθῆ ὅτι τούτο είναι προς τό συμφέρον της καλής διοικήσεως του Δημοσίου 'Αρχείου, να διατάξη ὅπως ή μεταφορά οίανδήποτε κατηγορίας αρχείων κατ' έφαρμογήν του παρόντος άρθρου, άνασταλή μέχρις ότου αΐ διευθετήσεις διά την παραλαβήν τούτων έχουσι συμπληρωθῆ.

(5) 'Αρχεία άτινα, δυνάμει των διευθετήσεων των γενομένων κατ' έφαρμογήν του παρόντος άρθρου, άπερρίφθησαν ὡς μη κατάλληλα διά μόνιμον φύλαξιν δέον να καταστρέφωνται, και ὡς άκίς ὁ 'Υπουργός δέν είναι ύπεύθυνος διά την φύλαξιν των, να διατίθενται καθ' οίονδήποτε άλλον τρόπον ήθελεν έγκρίνει ὁ 'Υπουργός.

(6) Οίονδήποτε ζήτημα άναφορικῶς προς τό πρόσωπον οὔτινος καθήκον είναι να κάμη διευθετήσεις δυνάμει τοῦ παρόντος άρθρου έν σχέσει προς οίανδήποτε κατηγορίαν αρχείων δέον να παραπέμπεται εις τόν 'Υπουργόν ὅστις άποφασίζει περί τούτου.

8.—(1) 'Εάν ὁ 'Υπουργός θεωρήσῃ ὅτι οίονδήποτε μέρος έκτός του Δημοσίου 'Αρχείου διαθέτει καταλλήλους διευκολύνσεις διά την άσφαλή φύλαξιν και διατήρησιν των αρχείων και την έπιθεώρησιν των υπό του κοινού οὔτος δύναται, τη συναινέσει της αρχῆς, ήτις είναι ύπεύθυνος δι' αρχεία εύρισκόμενα έν τῷ τόπῳ τούτῳ, να όρίσῃ τούτο ὡς τόπον φυλάξεως άναφορικῶς προς οίανδήποτε κατηγορίαν

Τόπος φυλάξεως αρχείων.